

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 105/2021 van 14 juni 2021

Betreft: Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van de proefdieren en het koninklijk besluit van 30 november 2001 houdende verbod op sommige dierproeven (CO-A-2021-090)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Bernard Clerfayt, Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk en Beroepsopleiding, Digitalisering en Plaatselijke besturen, ontvangen op 26 april 2021;

Gelet op de aanvullen informatie, ontvangen op 5 en 27 mei 2021;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

Brengt op 14 juni 2021 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG EN CONTEXT

1. Op 26 april 2021 vroeg de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Werk, Beroepsopleiding, Digitalisering, en Plaatselijke besturen (hierna "de aanvrager"), het advies van de Autoriteit over een ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering *tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 betreffende de bescherming van de proefdieren en en het koninklijk besluit van 30 november 2001 houdende verbod op sommige dierproeven* (hierna "het ontwerp").
2. Het koninklijk besluit van 29 mei 2013 *betreffende de bescherming van proefdieren* (hierna "het koninklijk besluit van 29 mei 2013") is de tenuitvoerlegging van sommige bepalingen van de wet van 14 augustus 1986 *betreffende de bescherming en het welzijn der dieren* (hierna "de wet van 14 augustus 1986") en de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 *betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt*¹ (hierna "de Richtlijn 2010/63").
3. Het ontwerp beoogt met name de aanpassing van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 naar aanleiding van de wijzigingen die in Richtlijn 2010/63 zijn aangebracht bij Verordening (EU) 2019/1010 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019² en de aanneming van Uitvoeringsbesluit (EU) 2020/569 van de Commissie van 16 april 2020 *tot vaststelling van een gemeenschappelijk format en gemeenschappelijke inhoud voor de indiening van de informatie die door de lidstaten moet worden gerapporteerd overeenkomstig Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt en tot intrekking van Uitvoeringsbesluit 2012/707/EU van de Commissie* (hierna "het uitvoeringsbesluit")³.

¹ Artikel 45bis van de wet van 14 augustus 1986 *betreffende bescherming en welzijn der dieren delegeert aan de Koning de bevoegdheid om binnen het toepassingsgebied van deze wet, alle vereiste maatregelen (te) treffen ter uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap* ».

² Verordening (EU) 2019/1010 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de onderlinge afstemming van de verslagleggingsverplichtingen op het gebied van de milieuwetgeving, en tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 166/2006 en (EU) nr. 995/2010 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2002/49/EG, 2004/35/EG, 2007/2/EG, 2009/147/EG en 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad, Verordeningen (EG) nr. 338/97 en (EG) nr. 2173/2005 van de Raad, en Richtlijn 86/278/EEG van de Raad.

³ Artikel 1 van het koninklijk besluit van 29 mei 2003 bepaalt: "Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2010/63/EU van het Europees parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt". De Autoriteit merkt op dat het ontwerp niet beoogt dit artikel te wijzigen, terwijl het wel beoogt het koninklijk besluit van 29 mei 2013 aan te passen of te wijzigen teneinde niet alleen de wijzigingen die bij Verordening (EU) 2019/1010 in Richtlijn 2010/63 zijn aangebracht, erin op te nemen, maar ook om het uitvoeringsbesluit uit te voeren.

4. Richtlijn 2010/63/EG verplicht de lidstaten thans de Commissie elektronisch een aantal gegevens toe te zenden, namelijk niet-technische samenvattingen van toegestane projecten (en alle daarmee verband houdende bijwerkingen), informatie over de uitvoering van de richtlijn en statistieken over het gebruik van dieren in procedures. Daartoe wordt in het uitvoeringsbesluit een gemeenschappelijk format vastgesteld voor niet-technische samenvattingen van projecten⁴ en voor de inhoud van informatie met betrekking tot de uitvoering van Richtlijn 2010/63/EG⁵ en tot statistieken⁶. Er zij op gewezen dat het uitvoeringsbesluit en de bijlagen daarbij niet voorzien in de doorgifte van persoonsgegevens aan de Commissie.

5. Het project past ook in een proces van digitalisering en administratieve vereenvoudiging dat Leefmilieu Brussel wil invoeren, met name door verschillende formulieren voor het aanvragen van erkenning, goedkeuring en afwijking te centraliseren en online te zetten op de website/portaalsite van Leefmilieu Brussel.

6. De aanvrager heeft het advies van de Autoriteit gevraagd over de artikelen 9, 2 à 7, 10, 11, 14 à 16, 21 en 23 à 26 en 27 van het ontwerp. Deze bepalingen voorzien in de aanpassing of wijziging van verschillende artikelen van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens en betreffen:
 - een register van proefdieren dat in de toekomst online beschikbaar zal zijn op de website/portaalsite van Leefmilieu Brussel (artikel 9 van het ontwerp);
 - verscheidene formulieren die in de toekomst ook beschikbaar zullen zijn op dezelfde website/portaalsite van Leefmilieu Brussel (artikelen 2-7, 10, 11, 14-16, 21 en 23-26 van het ontwerp) en
 - de mededeling aan Leefmilieu Brussel van de persoonsgegevens van de personen die deel uitmaken van de dierenwelzijnscel bij de aanvraag om erkenning en bij de wijziging van de erkenningsgegevens (artikel 27 van het ontwerp).

⁴ Krachtens artikel 43, lid 1, laatste lid, van Richtlijn 2010/63_o: "De niet-technische samenvatting van een project is anoniem en bevat geen namen en adressen van de gebruiker en zijn personeel".

⁵ Aan de Commissie moet informatie worden verstrekt over de bevoegde overheden (aantal, type en rol), het nationaal comité (inrichting en werking), minimumeisen voor het scholing- en opleidingsniveau van het personeel, procedures voor de beoordeling en vergunning van projecten, het aantal projecten waarvoor vergunning is verleend, het aantal projecten dat achteraf moet worden beoordeeld, het aantal dieren dat voor gebruik in procedures is gefokt, toegestane afwijkingen, maatregelen die zijn genomen om de naleving van de inrichting belast met het dierenwelzijn te garanderen, maatregelen die zijn genomen om de beginselen van vervanging, verkleining en verfijning na te leven, aantal erkende fokkers, leveranciers en actieve gebruikers, aantal inspecties, intrekking van projectvergunningen en sancties (inbreuken, genomen administratieve maatregelen in geval van inbreuken, genomen gerechtelijke stappen in geval van inbreuken).

⁶ Aan de Commissie moet informatie worden verstrekt over het soort dier, hergebruik, geboorteplaats, genetische status, creatie van een nieuwe genetisch gemodificeerde lijn, ernst, doel van de proef, fundamenteel onderzoek, translationeel en toegepast onderzoek, reglementair gebruik en routinematige productie, kwaliteitscontrole, toxiciteits- en andere veiligheidstests, soort wetgeving, oorsprong van de wetgeving en routinematige productie per soort product.

7. Er zij op gewezen dat deze verwerkingen van persoonsgegevens plaatsvinden in de specifieke context van dierproeven, een gevoelig onderwerp dat voorwerp van activisme kan zijn
8. Op 28 april 2021 heeft de Autoriteit de adviesaanvraag doorgestuurd naar het Controleorgaan politionele informatie (COC) zodat deze kon beoordelen of het bevoegd was om een advies uit te brengen. Op 29 april 2021 antwoordde het COC dat er kennelijk geen enkel element voorkwam die commentaar behoefde.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

a. Rechtsgrond en rechtmatigheidsbeginsel

9. Elke verwerking van persoonsgegevens moet een rechtsgrond hebben overeenkomstig artikel 6 van de AVG.
10. De verwerking van persoonsgegevens waarop het ontwerp betrekking heeft, is gebaseerd op artikel 6.1.e), van de AVG, namelijk de uitvoering van een opdracht van algemeen belang in verband met het welzijn van dieren, waarvoor Leefmilieu Brussel⁷ werd belast als verwerkingsverantwoordelijke.
11. De Autoriteit herhaalt ook dat elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die van nature een inmenging vormt in het recht op bescherming van persoonsgegevens) niet alleen noodzakelijk en evenredig moet zijn, maar ook moet voldoen aan de eisen van voorspelbaarheid en nauwkeurigheid, zodat de betrokkenen, over wie gegevens worden verwerkt, een duidelijk beeld krijgen van de verwerking van hun gegevens. Overeenkomstig artikel 6.3. van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, moet een dergelijke wettelijke norm de essentiële elementen van de verwerking die gepaard gaat met de inmenging van het openbaar gezag⁸ beschrijven. Het gaat hier om de volgende elementen:

⁷ Volgens artikel 6, §1, XI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 *tot hervorming deer instellingen* is het dierenwelzijn sinds de zesde staatshervorming een gewestelijke bevoegdheid. Uit een gecombineerde lezing van de artikelen 2 en 5 *van het Wetboek het Wetboek van Inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid* blijkt dat Leefmilieu Brussel de bevoegde instantie is voor de controle op de naleving van de Europese en nationale regels inzake dierenwelzijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Artikel 34 van de wet van 14 augustus 1986 verleent Leefmilieu Brussel de bevoegdheid om inbreuken op deze wet, haar uitvoeringsbesluiten en Europese verordeningen en besluiten op te sporen en vast te stellen.

⁸ Zie DEGRAVE, E., "L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.a.: EHRM, arrest Rotaru vs. Roemenië, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

- de welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden van de verwerkingen van persoonsgegevens en
- de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke.

Voor zover de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens geen belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen, wat in casu het geval lijkt te zijn, kunnen de andere (aanvullende) essentiële elementen van de verwerking in uitvoeringsmaatregelen worden beschreven, meer bepaald:

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet buitensporig zijn;
- de categorieën van betrokkenen wier persoonsgegevens worden verwerkt;
- de categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens (evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarvoor ze de gegevens ontvangen)⁹;
- de maximum bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.

b. Het register van proefdieren

- Artikel 9 van het ontwerp tot wijziging van artikel 10 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 bepaalt dat de verantwoordelijke van elke gebruiker¹⁰, fokker¹¹ en leverancier¹², met gebruikmaking van het register dat beschikbaar is op de website/portaalsite van Leefmilieu Brussel, dit register moet bijhouden en daarin minstens, naast de gegevens betreffende het aantal proefdieren, hun herkomst en hun lot, de naam, het adres en/of het erkenningsnummer van de gebruiker, de fokker, de leverancier, de vorige eigenaar en de afnemer van de dieren moet vermelden.
- De naam, het adres en het erkenningsnummer vormen persoonsgegevens omdat zij betrekking hebben op natuurlijke personen. De Autoriteit herinnert er immers aan dat, overeenkomstig artikel 1 van de AVG, gelezen in het licht van overweging 14, de bescherming

⁹ Voor mogelijke -thans nog niet gekende- toekomstige ontvangers kan dit eventueel ook de wetgeving zijn waarop de ontvanger/derde partij zich baseert voor de verwerking in kwestie. In een dergelijk geval is het aan de verwerkingsverantwoordelijke terzake om de nodige transparantie ten aanzien van de betrokkenen te garanderen; er kan van deze laatste immers niet worden verwacht dat zij zelf in diverse wetteksten op zoek gaan naar de verschillende ontvangers van hun gegevens en naar de doeleinden waarvoor deze de gegevens (verder) gebruiken.

¹⁰ Krachtens artikel 3.20 van de wet van 14 augustus 1986, is een gebruiker "elke natuurlijke persoon of elke rechtspersoon die, al dan niet met winstoogmerk, dieren in proeven gebruikt".

¹¹ Volgens artikel 3.21 van de wet van 14 augustus 1986 is een fokker "elke natuurlijke persoon of elke rechtspersoon die door de Koning te of organen voor wetenschappelijke doeleinden te gebruiken, of die hoofdzakelijk voor die doeleinden andere dieren fokt, al dan niet met winstoogmerk".

¹² Artikel 3.22 van de wet van 14 augustus 1986 definieert leverancier als volgt "elke natuurlijke persoon of elke rechtspersoon die geen fokker is en die dieren levert voor gebruik in proeven of voor het gebruik van hun weefsels of organen voor wetenschappelijke doeleinden, al dan niet met winstoogmerk".

die geboden wordt door de AVG¹³ louter betrekking heeft op natuurlijke personen en aldus geen betrekking heeft op de verwerking van gegevens over rechtspersonen en met name als rechtspersonen gevestigde ondernemingen.

14. Indien de gebruiker, de fokker, de leverancier, de vorige eigenaar en de afnemer van de dieren natuurlijke personen zijn, mogen hun persoonsgegevens alleen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verwerkt, overeenkomstig artikel 5.1.b) van de AVG.
15. Met het bijhouden van een register van proefdieren voldoet de aanvrager aan zijn verplichting krachtens artikel 30 van Richtlijn 2010/63. Dit artikel schrijft voor dat fokkers, leveranciers en gebruikers een dergelijk register moeten bijhouden en vermeldt de gegevens die minimaal moeten worden geregistreerd¹⁴.
16. Anderzijds heeft het bijhouden van dit register tot doel de bevoegde autoriteiten in staat te stellen te voldoen aan hun controleverplichting krachtens Richtlijn 2010/63/EG en de Belgische regelgeving inzake de bescherming en het welzijn van dieren. Artikel 34 van die richtlijn bepaalt immers dat de lidstaten erop toezien dat de bevoegde instanties bij alle fokkers, leveranciers en gebruikers, inclusief in hun inrichtingen, regelmatige inspecties uitvoeren, teneinde te waarborgen dat aan de voorschriften van Richtlijn 2010/63 wordt voldaan¹⁵. en artikel 34 van de wet van 14 augustus 1986 ¹⁶en de artikelen 2, §1; 2° , 6de streepje en 5 van het Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en

¹³ Zie ook overweging 14 bij de AVG: "De bescherming die door deze verordening wordt geboden, heeft betrekking op natuurlijke personen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfplaats, in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens. Deze verordening heeft geen betrekking op de verwerking van gegevens over rechtspersonen en met name als rechtspersonen gevestigde ondernemingen, zoals de naam en de rechtsvorm van de rechtspersoon en de contactgegevens van de rechtspersoon".

¹⁴ Artikel 30 van de Richtlijn 2010/63 bepaalt: "lidstaten dragen er zorg voor dat alle fokkers, leveranciers en gebruikers een register bijhouden met ten minste de volgende gegevens:

a) het aantal dieren [...];
 b) de herkomst van de dieren [...];
 c) de datum waarop de dieren zijn aangeschaft [...];
 d) van wie de dieren zijn betrokken;
 e) naam en adres van de afnemer van de dieren;
 [...] »

¹⁵ Zie daartoe tevens overweging 32 van de Richtlijn 2010/63 : "Teneinde de bevoegde instanties in staat te stellen toe te zien op de naleving van deze richtlijn, dient elke fokker, leverancier en gebruiker een nauwkeurig register bij te houden van de aantallen dieren, hun herkomst en het lot dat zij hebben ondergaan". Evenzo staat in overweging 36 van de genoemde richtlijn: "Ter controle op de naleving van deze richtlijn dienen de lidstaten bij fokkers, leveranciers en gebruikers regelmatig inspecties uit te voeren op basis van een risicoanalyse. Om het vertrouwen van het publiek te verkrijgen en de transparantie te bevorderen moet een passend deel van de inspecties wordt uitgevoerd zonder waarschuwing.

¹⁶ Krachtens artikel 34 van deze wet: "Onverminderd de ambtsbevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie worden overtredingen op deze wet en op haar uitvoeringsbesluiten en op de Europese verordeningen en beschikkingen/besluiten ter zake opgespoord en vastgesteld door :

- de leden van de federale en lokale politie;
- de ambtenaren van het Instituut als bedoeld in artikel 5, § 1 van het Inspectiewetboek; en
- de gemeentelijke ambtenaren belast met het toezicht bedoeld in artikel 5, §4, van het Inspectiewetboek, binnen het grondgebied van hun gemeente.

[...]"

milieuaansprakelijkheid¹⁷ (hierna "het inspectiewetboek"), stelt de genoemde autoriteiten in staat de naleving van de wet van 14 augustus 1986, het koninklijk besluit van 29 mei **2013** en de relevante verordeningen van de Europese Unie te controleren en inbreuken daarop op te sporen en vast te stellen.

17. Hieruit volgt dat de doeleinden waarvoor het register van proefdieren wordt bijgehouden, welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.
18. Wat de identificatie van de verwerkte (categorieën) gegevens betreft, merkt de Autoriteit op dat de naam, het adres en/of het erkenningsnummer van de gebruiker, de fokker, de leverancier, de vorige eigenaar en de afnemer van de dieren toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot hetgeen noodzakelijk is voor de doeleinden, overeenkomstig artikel 5.1.c) van de AVG (minimale gegevensverwerking). In het licht van het beginsel van de minimale gegevensverwerking moet het gebruik van de term "minimaal" in artikel 9 uit het ontwerp evenwel worden gebannen. Deze woorden veronderstellen immers dat nog andere gegevens dan de opgesomde gegevens kunnen worden verwerkt. Bovendien moeten de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het doel van een verwerking uitputtend opgesomd worden als essentieel element van de verwerking, anders wordt de betrokkenen een duidelijk en voorspelbaar beeld van de verwerking van hun gegevens onthouden.
19. De ontvangers van de verwerkte persoonsgegevens worden duidelijk opgesomd in artikel 34 van de wet van 14 augustus 1986, zodat de betrokkenen ten aanzien van wie de gegevens worden verwerkt, een duidelijk beeld hebben van de verwerking van hun gegevens. Overeenkomstig artikel 10, §2 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013, moet het register van de proefdieren immers worden voorgelegd op elk verzoek van de bevoegde personen bedoeld in voornoemd artikel 34, waarin de officieren van gerechtelijke politie, de leden van de federale en lokale politie, de ambtenaren van Leefmilieu Brussel belast met het toezicht bedoeld in artikel 5, §1, van het inspectiewetboek, alsook de gemeentelijke ambtenaren belast met het toezicht bedoeld in artikel 5, §4, van het inspectiewetboek zijn opgenomen.
20. Uit een gecombineerde lezing van de artikelen 35 en 38 van de wet van 14 augustus 1986 blijkt eveneens dat het genoemde register kan worden overgelegd aan het Parket. Volgens deze bepalingen begaat een strafbaar feit, diegene die:

¹⁷ Uit een gecombineerde lezing van deze twee artikelen volgt dat de ambtenaren van Leefmilieu Brussel (aangeduid door de leidend ambtenaar van Leefmilieu Brussel) belast zijn met het toezicht en de controle, op het hele gewestelijke grondgebied, op de naleving van de wet van 14 augustus 1986, het koninklijk besluit van 29 mei 2013, de relevante verordeningen van de Europese Unie, alsook van dit wetboek, en met de vaststelling van inbreuken.

- proeven doet in omstandigheden die strijdig zijn met de artikelen 20, 24 en 30 van de wet van 14 augustus 1986;
- zich onttrekt aan of die op welkdanige manier de uitvoering verhindert van de inspectieopdracht waarmee de in artikel 34 bedoelde personeelsleden gemachtigd zijn krachtens de wet van 14 augustus 1986;
- verzuimt de informatie die hem gevraagd wordt krachtens artikel 34ter, § 1 van de wet van 14 augustus 1986 mee te delen ;
- de maatregelen die hem zijn opgelegd krachtens artikel 34ter, § 1 van de wet van 14 augustus 1986 niet of niet volgens de instructies uitvoert.

21. Het is in dit verband van belang op te merken dat, overeenkomstig artikel 60 van Richtlijn 2010/63 *"De lidstaten de regels vaststellen voor de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op krachtens deze richtlijn vast-gestelde nationale bepalingen en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze ten uitvoer worden gelegd. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn"*¹⁸.
22. Hieruit volgt dat de toegang van het Parket tot de persoonsgegevens in het register van proefdieren noodzakelijk is om de naleving te verzekeren van de vereisten die voortvloeien uit het koninklijk besluit van 29 mei 2013, dat ter uitvoering van richtlijn 2010/63 is aangenomen.
23. Ten slotte merkt de Autoriteit met betrekking tot de bewaartermijn van de bovengenoemde gegevens op dat artikel 10, § 2, van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 bepaalt dat de gegevens " ten minste " vijf jaar moeten worden bewaard. Hoewel deze eis inzake minimale gegevensbewaring voortvloeit uit artikel 30 van Richtlijn 2010/63, is deze termijn niet in overeenstemming met de AVG wat de bewaring van persoonsgegevens betreft. Immers, krachtens artikel 5.1.e) van de AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Het ontwerp moet derhalve in die zin worden gewijzigd zodat de (maximale) bewaartermijn voor persoonsgegevens of althans de criteria voor de vaststelling van die (maximale) bewaartermijn worden aangegeven.

c. Formulieren

24. Verscheidene bepalingen van het ontwerp verwijzen naar formulieren die beschikbaar zullen zijn op de website/portaalsite van Leefmilieu Brussel en zullen moeten worden gebruikt om

¹⁸ Zie ook overweging 52 van de Richtlijn 2010/63 : *"De lidstaten moeten regels vaststellen inzake de sancties die van toepassing zijn op overtredingen van deze richt-lijn, en erop toezien dat deze worden toegepast. Deze sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn."*

erkenningen, projectvergunningen of afwijkingen aan te vragen. Deze formulieren vervangen de bijlagen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013, die met artikel 34 van het ontwerp worden geschrapt.

25. Naar aanleiding van een verzoek om aanvullende informatie heeft de aanvrager gespecificeerd welke categorieën persoonsgegevens vereist zullen zijn en via elk soort formulier moeten worden verstrekt. Zo zal gevraagd worden:

- voor het vergunningsvraagformulier bedoeld in artikel 2 van het ontwerp (tot wijziging van artikel 3 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013) : titel, achternaam, voornaam, zakenadres, telefoonnummer, faxnummer en e-mailadres;
- voor de ontheffing(en) bedoeld in de artikelen 3 tot en met 7 van het ontwerp (houdende wijziging van respectievelijk de artikelen 4 tot en met 8 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013), 14 en 15 van het ontwerp (houdende wijziging van respectievelijk de artikelen 17 en 18 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013): titel, achternaam, voornaam, zakenadres, telefoonnummer, faxnummer en e-mailadres;
- voor het erkenningsaanvraagformulieren bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het ontwerp (tot wijziging van respectievelijk de artikelen 11 en 13 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013) : titel, achternaam, voornaam, zakenadres, telefoonnummer, faxnummer, e-mailadres, kopie van het (universitair) diploma of certificaat van opleidingen die het personeel heeft gevolgd, functie(s)/rol(len)/verantwoordelijkheid(en) van het personeel ;
- voor het projectaanvraagformulier bedoeld in de artikelen 16 en 21 van het ontwerp (tot wijziging van respectievelijk de artikelen 19 en 24 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013) : titel, achternaam, voornaam, zakenadres, telefoonnummer, e-mailadres, functie van het personeel;
- voor het in artikel 23 van het ontwerp (tot wijziging van artikel 26 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013) bedoelde aanvraagformulier tot wijziging of tot verlenging van de vergunning: titel, achternaam, voornaam, zakenadres, telefoonnummer, e-mailadres, functie van het personeel;
- voor het formulier bedoeld in artikel 24 van het ontwerp (tot wijziging van artikel 31 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013), waarmee de experimentator of de aangewezen deskundige informatie moet verstrekken over het welzijn en de gezondheid van de dieren: titel, achternaam, voornaam, e-mailadres, functie van het personeel
- voor het gelijkwaardigheidsaanvraagformulier bedoeld in artikel 25 van het ontwerp (tot wijziging van artikel 32 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013) : titel, naam, voornaam, e-mailadres, nationaliteit, functie van het personeel, kopie van het

(universitair) diploma of getuigschrift van de door het personeel gevolgde opleidingen, en

- voor het a) aanvraagformulier voor het doden van andere dieren dan die welke vereist zijn bedoeld in artikel 26 van het ontwerp (tot wijziging van artikel 33 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013): titel, achternaam, voornaam, zakenadres, telefoonnummer, faxnummer en e-mailadres.

26. De aanvrager preciseerde verder dat de persoonsgegevens die via de verschillende formulieren worden meegedeeld, zullen worden verwerkt door Leefmilieu Brussel, maar "ook kunnen worden doorgegeven aan of geraadpleegd door de in het koninklijk besluit vermelde adviesorganen (zoals de Brusselse Commissie voor dierproeven), het kabinet van de minister bevoegd voor dierenwelzijn, de procureur des Konings (wanneer inbreuken op de wet worden vastgesteld) ". Hij voegde eraan toe dat deze gegevens zullen worden opgeslagen op lokale netwerken en in gegevensbanken van Leefmilieu Brussel en dat zij voor deze doeleinden ook op een gemeenschappelijk platform kunnen worden geplaatst.

27. Wat de doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens door middel van deze formulieren betreft, merkt de Autoriteit op dat de verwerkingen in kwestie de aanvrager in staat stellen de personen te identificeren die aan het hoofd staan van de erkende inrichtingen, alsmede degenen die verantwoordelijk zijn voor bepaalde functies (zoals de persoon die verantwoordelijk is voor het toezicht op het welzijn van de dieren en de verzorging die hun wordt gegeven, de dierenarts of de aangewezen deskundige) en om na te gaan of is voldaan aan de voorwaarden voor het vergunnen van dierproefprojecten, het verlenen van erkenningen of afwijkingen, teneinde te verzekeren dat de voorschriften van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 worden nageleefd en aldus te voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit richtlijn 2010/63¹⁹.

28. Bovendien zijn de persoonsgegevens die via bovengenoemde formulieren worden verzameld, noodzakelijk om de bevoegde autoriteiten in staat te stellen toe te zien op de naleving van de regelgeving inzake de bescherming en het welzijn van dieren en om inbreuken daarop op te sporen en vast te stellen overeenkomstig artikel 34 van de wet van 14 augustus 1986 en de artikelen 2, §1, 2°, 6e streepje en 5 van het inspectiewetboek.

¹⁹ Zie daartoe tevens overweging 38 van de Richtlijn 2010/63: "Een uitgebreide projectbeoordeling, met inachtneming van ethische overwegingen betreffende het gebruik van dieren, moet de grondslag voor de toelating van de projecten vormen, en moet ervoor zorgen dat de beginselen van vervanging, vermindering en verfijning in die projecten worden geïmplementeerd." Ook blijkt uit overweging 39 van de Richtlijn 2010/63 het volgende "Voorts is het zowel om morele als om wetenschappelijke redenen van essentieel belang dat elk proefdiergebruik zorgvuldig wordt beoordeeld op de wetenschappelijke en onderwijskundige validiteit, het nut en de relevantie van de te verwachten resultaten ervan."

29. Hieruit volgt dat de doeleinden die worden nagestreefd met het verzamelen van persoonsgegevens via de bovengenoemde formulieren welbepaald, uitdrukkelijk en gerechtvaardigd zijn, in overeenstemming met artikel 5.1.b) van de AVG.
30. Zoals hierboven is vermeld, vormen de betrokken gegevens persoonsgegevens omdat zij betrekking hebben op natuurlijke personen. Indien dit het geval is, moeten de categorieën verwerkte gegevens, als essentieel element van de verwerking, restrictief worden opgesomd, duidelijk en nauwkeurig worden vermeld en beperkt blijven tot wat nodig is voor de beoogde doeleinden (beginsel minimale gegevensverwerking).
31. De naam, voornaam en contactgegevens (telefoonnummer, zakenadres en e-mailadres) van de betrokkenen zijn noodzakelijk, toereikend en ter zake dienend om de verantwoordelijke personen van de erkende instelling en de personen die verantwoordelijk zijn voor bepaalde functies te identificeren en om, indien nodig, contact met hen te kunnen opnemen om aanvullende informatie te vragen om hun aanvraag te vervolledigen, of om controles uit te voeren. Het is inderdaad moeilijk vergunningen, erkenningen en afwijkingen toe te staan zonder te weten wie de rechthebbende zal zijn. Omdat het faxnummer in 2021 niet langer gangbaar is als communicatiemiddel, wordt het niet beschouwd als een gegeven dat noodzakelijk, toereikend en ter zake dienend is.
32. Wat meer bepaald de vergunningsaanvraag van fokkers, leveranciers en gebruikers betreft, die door middel van de in de artikelen 10 en 11 van het ontwerp bedoelde formulieren zal worden ingediend, schrijft artikel 20 van Richtlijn 2010/63 voor dat op de vergunning de volgende gegevens moeten worden vermeld
 - de naam van de persoon die verantwoordelijk is voor het toezicht op de naleving van de Richtlijn, 2010/63;
 - De naam van de persoon of personen die verantwoordelijk is of zijn voor het toezicht op het welzijn van de dieren in de inrichting en de verzorging die zij krijgen ;
 - De naam van de persoon (personen) die ervoor zorgt (zorgen) dat het personeel dat met de dieren omgaat, toegang heeft tot informatie die specifiek is voor de in de inrichting gehuisveste diersoort(en);
 - de naam van de perso(o)n(en) die ervoor moet(en) zorgen dat het personeel over de nodige opleiding, vaardigheden en voortgezette opleiding beschikt en dat er toezicht op hen wordt uitgeoefend totdat zij hebben aangetoond dat zij bekwaam zijn²⁰, en

²⁰ Zie daartoe tevens overweging 28 van de Richtlijn 2010/63: "Het welzijn van de dieren die in procedures worden gebruikt, is in hoge mate afhankelijk van de kwaliteit en de professionele bekwaamheid van de personen die het toezicht hebben op de procedures, dan wel de pro-cedures uitvoeren, alsook van de personen die toezicht houden op het personeel dat de dieren dagelijks verzorgt. De lidstaten dienen er middels vergunning of anderszins voor te zorgen dat de personeelsleden voldoende

- de naam van de aangewezen dierenarts die bevoegd is op het gebied van laboratoriumdiergeneeskunde of een deskundige met de vereiste kwalificaties.
33. Er zij ook op gewezen dat artikel 23 van Richtlijn 2010/23 vereist dat de lidstaten er door middel van een vergunning of op een andere manier voor zorgen dat het personeel over het passende scholing- en opleidingsniveau beschikt om bepaalde functies uit te oefenen, zoals het verrichten van dierproeven, het verzorgen van dieren of het doden van dieren.
34. Hieruit volgt dat de persoonsgegevens die worden verzameld via de formulieren als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van het ontwerp, d.w.z. titel, naam, voornaam, kopie van het (universitair) diploma of getuigschrift van de door het personeel gevolgde opleiding, functie(s)/rol(len)/verantwoordelijkheid(en) van het personeel, voor de betrokken doeleinden ter zake dienende, noodzakelijke en toereikende gegevens zijn.
35. Wat de vergunningsaanvraag voor dierproefprojecten betreft, moeten volgens artikel 37, § 1, c), van Richtlijn 2010/63/EG ten minste de competenties worden vermeld van de personen die aan het project deelnemen. Derhalve zijn de persoonsgegevens met betrekking tot de titel en de functie van de personeelsleden die worden verzameld via de in de artikelen 16 en 21 van het ontwerp bedoelde vergunningsaanvraagformulieren, het in artikel 23 van het ontwerp bedoelde aanvraagformulier voor wijziging of verlenging van de vergunning, het in artikel 24 van het ontwerp bedoelde formulier waarmee de experimentator of de aangewezen deskundige informatie over het welzijn en de gezondheid van de dieren moet verstrekken, terzake dienend, noodzakelijk en toereikend en voldoen ze aan de eisen die voortvloeien uit Richtlijn 2010/63/EG.
36. Voor de aanvraag om gelijkwaardigheid als bedoeld in artikel 25 van het ontwerp zijn de gegevens betreffende de taken van de personeelsleden en een kopie van het (universitair) diploma of getuigschrift betreffende de opleidingen van de personeelsleden die onderdaan zijn van een andere lidstaat of een daarmee gelijkgestelde staat, noodzakelijk, ter zake dienend en toereikend voor de nagestreefde doeleinden. De uitoefening van bepaalde activiteiten (zoals het verstrekken van basis- of specifieke zorgen aan dieren) vereist immers een passend opleidingsniveau, zodat de mededeling van voornoemde gegevens aan Leefmilieu Brussel toelaat na te gaan of het in deze andere lidstaat of gelijkgestelde staat vereiste opleidings-, kwalificatie- en ervaringsniveau overeenstemt met de vereisten van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 en, bijgevolg, van de Richtlijn 2010/63. Anderzijds lijkt

ge-schoold, opgeleid en bekwaam zijn. Voorts is het zaak dat de personeelsleden onder toezicht staan totdat zij de vereiste bekwaamheid hebben verworven en die hebben aangetoond. [...]"

nationaliteit geen noodzakelijk gegeven voor dit doel te zijn en dient daarom niet te worden gevraagd.

37. Indien de persoonsgegevens die via deze verschillende formulieren worden verzameld en verwerkt ter zake dienend, toereikend en noodzakelijk zijn (met uitzondering van de nationaliteit en het faxnummer), moeten zij echter uitputtend worden vermeld als een essentieel onderdeel van de verwerking, anders wordt de betrokkenen een duidelijk en voorspelbaar zicht op de verwerking van hun gegevens ontnomen. Het ontwerp moet daarom zodanig worden gewijzigd dat alle artikelen die verwijzen naar een online beschikbaar formulier, d.w.z. de artikelen 2 tot en met 7, 10, 11, 14 tot en met 16, 21, 23 tot en met 26, de in punt 24 hierboven genoemde categorieën gegevens vermelden (behalve de nationaliteit en het faxnummer).
38. Wat de ontvangers van deze persoonsgegevens betreft, blijkt uit de opzet van het ontwerp en het koninklijk besluit van 29 mei 2013 dat de gegevens kunnen worden meegedeeld aan of geraadpleegd door andere personen of entiteiten dan Leefmilieu Brussel, namelijk de minister bevoegd voor dierenwelzijn, de Brusselse Commissie voor Dierproeven en de door Leefmilieu Brussel aanvaarde Ethische Commissies. Zo is het de Minister die bevoegd voor het dierenwelzijn die de vergunning verleent aan de gebruikers (artikel 12 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013), de fokkers en de leveranciers (artikel 13, §8 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013) of bepaalde afwijkingen toestaat (artikel 18, §5 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013), na advies van de Brusselse Commissie voor Dierproeven. Aanvragen voor wijziging of hernieuwing van vergunningen worden door de gebruiker ingediend bij de Ethische Commissie met een formulier dat beschikbaar is op de website/portaalsite van Leefmilieu Brussel (artikel 23 van het ontwerp tot wijziging van artikel 26 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013).
39. De centralisering van deze gegevens op een gemeenschappelijk platform dat toegankelijk is voor andere personen of entiteiten dan Leefmilieu Brussel, lijkt noodzakelijk om elke betrokkene in staat te stellen gemakkelijker, efficiënter en sneller na te gaan of aan de voorwaarden voor het vergunnen van een project, het verlenen van een erkenning of een ontheffing is voldaan, overeenkomstig het koninklijk besluit van 29 mei 2013, om deze personen of entiteiten in staat te stellen zich met kennis van zaken uit te spreken of een beslissing te nemen en om een betere controle te verzekeren op de naleving van de voorschriften van voornoemd koninklijk besluit en van de richtlijn 2010/63.
40. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat, gelet op de bijzonder gevoelige context van dierproeven waarin de verwerkingen zullen gebeuren, de toegang tot

persoonsgegevens die op een gemeenschappelijk platform zijn opgeslagen, strikt beperkt moet zijn tot bevoegde personen die vanuit hun functie gerechtigd zijn om na te gaan of is voldaan aan de vereisten van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 en van richtlijn 2010/63 en waarvan de toegang tot deze gegevens strikt noodzakelijk moet zijn ten aanzien van de beoogde doeleinden.

41. De functies van elk van deze ontvangers van gegevens moeten ook duidelijk worden aangegeven (zie punt e) hieronder).
42. Net als de persoonsgegevens die in het register van proefdieren zijn opgenomen, kunnen ook de persoonsgegevens die via de verschillende formulieren op de website/portaalsite van Leefmilieu Brussel zijn verzameld, in geval van overtreding van de regelgeving inzake de bescherming en het welzijn van dieren aan het Parket worden doorgegeven. Deze toezending is een noodzakelijke maatregel om de efficiënte en effectieve uitvoering van Richtlijn 2010/63 te waarborgen, zoals voorgeschreven door artikel 60 van de richtlijn.
43. Voor de volledigheid, herinnert de Autoriteit eraan dat artikel 32 van de AVG de verwerkingsverantwoordelijke verplicht om de gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau waarborgen, rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van die maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's. In dit geval is het van belang rekening te houden met de bijzonder gevoelige context waarin de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt, teneinde ervoor te zorgen dat het beveiligingsniveau is afgestemd op met name het potentiële risico van activisme.
44. De Autoriteit merkt op dat het ontwerp geen bewaartermijn aangeeft voor de persoonsgegevens die via de formulieren zijn verzameld. Welnu, krachtens artikel 5.1.e) van de AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Het ontwerp moet derhalve in die zin worden gewijzigd zodat de (maximale) bewaartermijn voor persoonsgegevens of althans de criteria voor de vaststelling van die (maximale) bewaartermijn worden aangegeven.
45. Voor het overige merkt de Autoriteit op dat de formulieren voor het verzamelen van gegevens een goed communicatiekanaal zijn dat Leefmilieu Brussel kan gebruiken om de aanvragers alle informatie te verstrekken die hen overeenkomstig artikel 13 van de AVG moet worden meegedeeld. Dat formulier zou het volgende moeten vermelden: de naam en het adres van

de verwerkingsverantwoordelijke (LB), de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming, het concrete doeleinde van de gegevensverzameling en de rechtsgrondslag van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd, de ontvangers of categorieën ontvangers van de gegevens, het bestaan van de verschillende rechten die door de AVG aan de betrokkenen zijn toegekend (met inbegrip van het recht op toegang en rectificatie), het al dan niet verplichte karakter van de mededeling van gegevens en de gevolgen van het niet verstrekken van gegevens, de opslagperiode van de verzamelde persoonsgegevens of de criteria aan de hand waarvan deze worden bepaald, het recht om een klacht in te dienen bij de GBA en, indien van toepassing, het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming (met inbegrip van profilering, zoals bedoeld in artikel 22 van de AVG) en informatie over de achterliggende logica ervan en het belang en de verwachte gevolgen van een dergelijke geautomatiseerde besluitvorming voor de betrokkenen.

d. Aanvraag tot erkenning van de dierenwelzijnsce

46. Krachtens artikel 27 van het ontwerp tot wijziging van artikel 35 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 moeten de namen, voornamen en functies van de persoon of personen die verantwoordelijk zijn voor het dierenwelzijn aan Leefmilieu Brussel worden meegedeeld bij de aanvraag tot erkenning en bij elke wijziging van de gegevens in de aanvraag tot erkenning. In het geval van een gebruiker moeten de volledige naam en functie van een wetenschapper worden verstrekt.
47. Wat het doel van de verwerking van die persoonsgegevens betreft, stelt de Autoriteit vast dat artikel 26 van Richtlijn 2010/63 de lidstaten ertoe verplicht ervoor te zorgen dat elke fokker, leverancier of gebruiker over een instantie beschikt die verantwoordelijk is voor dierenwelzijn en dat die instantie ten minste de persoon of personen omvat die verantwoordelijk zijn voor dierenwelzijn en, in het geval van een gebruiker, een wetenschapper, maar schrijft niet uitdrukkelijk voor dat de volledige naam en functie van deze personen moeten worden medegedeeld aan de bevoegde autoriteit die belast is met het toezicht op de naleving van de voorschriften van die richtlijn.
48. Artikel 27 van Richtlijn 2010/63/EG vermeldt evenwel de taken die de instantie voor dierenwelzijn ten minste moet vervullen en bepaalt dat de adviezen die deze instantie verstrekte en de ter zake genomen besluiten moeten worden vastgelegd in documenten die ten minste drie jaar moeten worden bewaard en op verzoek ter beschikking van de bevoegde autoriteit moeten worden gesteld.

49. In deze omstandigheden kan de mededeling aan Leefmilieu Brussel van de naam, de voornaam en de functie van de persoon of personen die verantwoordelijk zijn voor het dierenwelzijn op het ogenblik van de erkenningsaanvraag en van de wijziging van de gegevens in de erkenningsaanvraag, Leefmilieu Brussel in staat stellen om bij elke gebruiker, leverancier of fokker na te gaan wie verantwoordelijk is voor het dierenwelzijn en te weten tot wie hij zich moet wenden om toegang te krijgen tot de bovenvermelde documenten teneinde te garanderen dat de voorschriften van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 worden nageleefd, en aldus te voldoen aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit richtlijn 2010/63. De doeleinden van deze verwerking van persoonsgegevens zijn derhalve gerechtvaardigd, uitdrukkelijk omschreven en welbepaald, overeenkomstig artikel 5.1.b) van de AVG.
50. De persoonsgegevens die in het kader van de erkenningsaanvraag of de wijziging van de gegevens van de erkenningsaanvraag worden verwerkt, zijn noodzakelijk, ter zake dienend en toereikend voor de beoogde doeleinden.
51. De Autoriteit merkt op dat het ontwerp niet voorziet in een bewaartermijn voor de persoonsgegevens. In het licht van artikel 6.3. van de AVG, is het aangewezen om de (maximum)bewaartermijnen van de te verwerken persoonsgegevens vast te stellen en in het ontwerp te vermelden, rekening houdend met de verschillende doeleinden en categorieën van gegevens, of ten minste de criteria in het ontwerp op te nemen die toelaten deze (maximum)bewaartermijnen te bepalen.

e. Verwerkingsverantwoordelijke(n)

52. De Autoriteit merkt op dat de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n) niet wordt vermeld in het ontwerp, noch in het koninklijk besluit van 29 mei 2013, noch in de wet van 14 augustus 1986. Uit het ontwerp blijkt duidelijk dat Leefmilieu Brussel optreedt als verwerkingsverantwoordelijke, maar wordt in het ontwerp niet als zodanig genoemd. Het ontwerp dient op dit punt te worden aangepast.
53. Voorts merkt de Autoriteit op dat andere actoren betrokken zijn bij de verwerking van persoonsgegevens die in het kader van het ontwerp is opgezet:
 - de minister die bevoegd is voor dierenwelzijn;
 - de Brusselse Commissie voor dierproeven, en
 - De Ethische Commissie(s).
54. Bij wijze van voorbeeld moet de gebruiker zijn erkenningsaanvraag bij Leefmilieu Brussel indienen met behulp van het formulier dat online beschikbaar is op haar website/portaal,

overeenkomstig artikel 10 van het ontwerp. Krachtens artikel 12 van het koninklijk besluit van 29 mei 2013 wordt de erkenning echter verleend door de minister bevoegd voor dierenwelzijn, na advies van de Brusselse Commissie voor Dierproeven.

55. Als voorbeeld citeren we artikel 14 van het ontwerp. Elke gebruiker die dierproeven uitvoert legt vooraf zijn projecten ter evaluatie en goedkeuring voor aan een Ethische Commissie die is aanvaard door Leefmilieu Brussel door middel van een formulier dat beschikbaar is op de website/het portaal van Leefmilieu Brussel. Wanneer het dossier door de betrokken ethische commissie volledig wordt geacht, zendt zij het project door naar Leefmilieu Brussel, dat met het oog op de bescherming en het welzijn van de proefdieren de mogelijkheid heeft om een project niet goed te keuren, en dit op een gemotiveerde manier.
56. Om elke dubbelzinnigheid te vermijden met betrekking tot de identiteit van de persoon of entiteit die als verantwoordelijke voor de verwerking moet worden beschouwd, en aldus de uitoefening van de rechten van de betrokkene waarin de artikelen 12 tot en met 22 van de AVG voorzien, te vergemakkelijken, verzoekt de Autoriteit de aanvrager voor elke verwerking van persoonsgegevens duidelijk aan te geven wie daadwerkelijk de verwerkingsverantwoordelijke is, wie de verwerker is of in welk geval er sprake is van gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijken. Dit is relatief belangrijk omdat, afhankelijk van het geval, artikel 26 van de AVG of artikel 28 van de AVG van toepassing is.
57. De Autoriteit wil er op wijzen dat de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijken passend moet zijn in het licht van de feitelijke omstandigheden²¹. Het is noodzakelijk om voor elke verwerking van persoonsgegevens te controleren wie het doeleinde bepaalt van de verwerking alsook de middelen om dit doeleinde te realiseren.

f. Beperking van de rechten van de betrokkenen

58. Uit het formulier dat is bijgevoegd bij de adviesaanvraag blijkt dat de rechten van de betrokkenen, zoals bepaald in de AVG, beperkt worden. Noch het ontwerp, noch het koninklijk besluit van 29 mei 2013, noch de wet van 14 augustus 1986 lijken echter een bepaling te bevatten die de rechten van deze personen beperkt.

²¹ Zowel het Europees Comité voor gegevensbescherming als de Autoriteit benadrukken dat het begrip verwerkingsverantwoordelijke vanuit een feitelijk perspectief moet worden benaderd. Zie: Europees Comité voor gegevensverwerking, Guidelines 07/2020 on the concepts of controller and processor in the GDPR, version 1.0, adopted on 02 september 2020, blz. 10 e.v. (https://edpb.europa.eu/our-work-tools/public-consultations-art-202007/202007/guidelines-202007-concepts-controller-and-processor_en) en Gegevensbeschermingsautoriteit, *het punt over de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van de (AVG) en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten*, blz. 1 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/begrippen-verwerkingsverantwoordelijke-verwerker-in-het-licht-van-de-verordening-eu-nr.-2016-679.pdf>).

59. Indien de aanvrager voornemens is de rechten te beperken van betrokkenen die het voorwerp uitmaken van een controle, onderzoek of daarmee verband houdende voorbereidende activiteiten, herinnert de Autoriteit er in dit verband aan dat artikel 23 van de AVG de lidstaten toestaat de reikwijdte van de rechten van betrokkenen te beperken, mits een dergelijke beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden eerbiedigt en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt om een van de in artikel 23.1 van de AVG genoemde legitieme doelstellingen te verwezenlijken, zoals de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of andere belangrijke doelstellingen van algemeen openbaar belang van de Unie of een lidstaat, met name een belangrijk economisch of financieel belang van de Unie of een lidstaat, met inbegrip van monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden, de volksgezondheid en de sociale zekerheid, in het bijzonder een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die, ook al is zij incidenteel, verband houdt met de uitoefening van het openbaar gezag.
60. Iedere wettelijke maatregel die voorziet in beperkingen op de rechten van de betrokkene, moet ten minste specifieke bepalingen bevatten betreffende de elementen opgesomd in artikel 23.2 van de AVG zoals:
- de doeleinden van de verwerking of de categorieën van verwerking;
 - de categorieën van persoonsgegevens,
 - het toepassingsgebied van de beperkingen,
 - waarborgen ter voorkoming van misbruik of onrechtmatige toegang of doorgifte,
 - de specificatie van de (categorieën van) verwerkingsverantwoordelijke(n),
 - de opslagperiodes,
 - de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen en
 - het recht van de betrokkenen op kennisgeving inzake de beperking.
61. Om de draagwijdte van de beoordelingsmarge die de wetgever hierbij geniet in kaart te brengen, is het van belang om te herinneren aan de rechtspraak van het Hof van Justitie over artikel 13 van de Richtlijn 95/46/EG dat voorzag in een gelijkaardige uitzonderingsgrond om de rechten van de betrokkenen te beperken. In het arrest Smaranda Bara bevestigde het Hof dat deze beperkingen alleen door "wetgevende maatregelen kunnen ingevoerd worden. Later preciseerde het Hof dat de Lidstaten deze uitzonderingen slechts kunnen aannemen voor zover deze "noodzakelijk zijn. Gezien de ongewijzigde bedoeling van de Europese wetgever om een hoog niveau van bescherming van persoonsgegevens te waarborgen, moeten beperkingen van de rechten van de betrokkenen strikt noodzakelijk zijn om het nagestreefde

doel te bereiken. De noodzaak en de evenredigheid van de betrokken maatregelen moeten dus beperkend geïnterpreteerd worden²².

**OM DIE REDENEN,
de Autoriteit**

is van oordeel dat het ontwerp als volgt moet worden aangepast:

- De bewaartermijn vermelden van de verwerkte gegevens (punten 23, 44 en 51);
- Het woord "minimaal" schrappen voor wat betreft de persoonsgegevens die worden gevraagd krachtens artikel 9 van het ontwerp (zie punt 18);
- de categorieën persoonsgegevens te specificeren die zullen worden verwerkt in de verschillende formulieren als bedoeld in de artikelen 2-7, 10, 11, 14-16, 21, 23-26 van het ontwerp (zie punt 37) ;
- verduidelijking van wie (gezamenlijke) verwerkingsverantwoordelijke(n) (of verwerker(s) is (zijn) voor de betreffende verwerking van gegevens (zie de punten 52 - 56);

vestigt de aandacht van de aanvrager op het volgende:

- er in voorkomend geval voor te zorgen dat in de wet van 14 augustus 1986 een bepaling wordt opgenomen ter beperking van de rechten van betrokkenen die het voorwerp zijn van een inspectie, onderzoek of daarmee verband houdende voorbereidende activiteiten.

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum

²² Advies nr 34/2018 van 11 april 2018 inzake een voorontwerp van wet tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG en meer in het bijzonder overwegingen 36 tot 38.